

És curiós el poc coneixement que tenim els ciutadans sobre aquelles persones que lluiten per defensar en situacions greus les nostres vides i les nostres propietats. El cos de bombers exemplifica aquest desconeixement. No sabem, per exemple, que molts dels parcs de Catalunya estan vigilats per bombers voluntaris. Joan Roma, actual president de l'Associació de Bombers Voluntaris de Catalunya, i Jordi Martínez i Ramon Guinjoan, expresidents de la mateixa Associació, ens fan cinc cèntims de tot això: "Per ric que sigui un país, no pot mantenir un cos de bombers format únicament per contractats. Als Estats Units, el 80% dels bombers són voluntaris. El mateix passa a gairebé tots els països del món que disposen de cossos mixtos, formats per voluntaris i contractats o, fins i tot, per militars."

A Catalunya, doncs, també tenim bombers voluntaris. En aquests moments, són gairebé dos mil catalans els que dediquen part del seu temps a aquesta tasca: "De tota manera, hauriem de ser-ne molts més; malauradament, no es fan prou campanyes perquè la gent vegi la necessitat de ser voluntari. Al nostre país, hauriem de ser-ne uns cinc mil per poder garantir la seguretat de tota la població." Un bomber voluntari per cada tres mil habitants és insuficient, si tenim en compte que a Alemanya n'hi ha un per cada cinquanta-set habitants: "A Suïssa, un país petit com el nostre, tenen un bomber voluntari per cada trenta-cinc habitants, i a Portugal, un per cada dos-cents cinquanta."

A banda d'això, volem que Joan Roma ens expliqui com funciona aquest cos: "El bomber contractat té un sou i treballa segons els torns establerts; el voluntari, en canvi, fa la mateixa feina, però la fa sense cobrar, i dedica el temps necessari a la formació, el manteniment, la neteja i les emergències." Però, com ho ha de fer un noi o una noia jove que vulgui convertir-se en bomber voluntari? "Primer ha de passar un conjunt de proves, i després fer un curs bàsic a l'Escola de Bombers de Catalunya. De la mateixa manera, ho fan els seus companys que volen dedicar-s'hi professionalment. L'única diferència és que els voluntaris fan el curs els caps de setmana i, per tant, la durada del curs és més llarga. Un cop acabats aquests estudis, es fan pràctiques en parcs de bombers i en altres serveis d'emergència, com poden ser les ambulàncies o el 061."

A més de tot això, i una vegada la persona ja ha estat destinada a un parc de bombers, hi ha tota una formació permanent que no es pot deixar de banda: "Al parc es continuen fent pràctiques; amb les fitxes que ens arriben de l'Escola de Bombers, treballem diversos temes fonamentals per al bon funcionament de la nostra feina."

Aquests voluntaris, però, continuen treballant en una empresa durant tota la setmana. Només cal que abandonin el seu lloc de treball en cas d'emergència: "Els parcs de bombers estan organitzats en torns i en equips. A cada equip li correspon una setmana de guàrdia, durant la qual els bombers hauran d'estar localitzables en tot moment per si se'ls necessita." Això vol dir que si són a l'empresa on treballen quan reben l'avís, el primer que han de fer és demanar permís per sortir: "En molts casos, i depenent del tipus d'indústria —sobretot si és perillosa—, els empresaris no posen mai cap impediment a aquests voluntaris. Entre altres coses, perquè representen una garantia en cas de

sinistre per a la mateixa empresa. En general, hi ha una norma no escrita entre els empresaris que afavoreix la participació del bomber voluntari; lamentablement, sempre hi ha algunes excepcions." De bombers voluntaris, a Catalunya, n'hi ha des de fa molts anys. Estan organitzats en una associació nacional des de l'any 1990: "A Puigcerdà, per exemple, hi ha bombers voluntaris des de fa més de 130 anys; en altres poblacions, també fa molts anys que funciona aquest cos. L'Associació va néixer amb la voluntat de poder treballar conjuntament i fer una sola pinya. Fins aleshores, encara que tots depeníem de la Generalitat, cadascú anava a la seva i això no ens ajudava gens." És important que els bombers estiguin repartits per tot el territori; tanmateix, hi ha d'haver algun nexe que els posi en contacte: "Es tracta que siguem a prop del lloc on hi pot haver un sinistre, però també és important que puguem intercanviar experiències i punts de vista sobre la feina que estem fent."

La unió també els ha portat a mobilitzar-se per defensar els seus interessos davant de l'Administració: "L'any 1998 vam fer actes de mobilització importants per demanar uns equips bàsics que considerem fonamentals per desenvolupar les tasques de protecció i defensa dels ciutadans. Hi havia parcs que tenien 24 bombers i només disposaven de deu cascos i deu jaquetes." Afortunadament, sembla que això es va resoldre. No obstant, les relacions amb l'Administració encara són tenses: "Tenim la impressió que no hi ha voluntat política suficient per arreglar les mancances d'un sector tan important com el nostre. Per això, continuem reclamant el que ens sembla just, no solament per a nosaltres sinó per a tots els ciutadans d'aquest país." I afegeixen: "Encara som un model dins l'Estat, ja que hem aconseguit tenir un cos de bombers voluntaris que en moltes zones d'Espanya no existeix. Tot i així, ens han començat a passar per davant en equipaments i vehicles especials." Per totes aquestes raons, Ramon Guinjoan va presentar fa pocs mesos la dimissió com a cap del parc de Matadepera.

A més a més, l'Associació no serveix només com a defensa del sector, sinó que també organitza activitats ben diverses que posen en contacte els seus associats i la població en general: "Organitzem un congrés anual, cada any en una localitat diferent de la nostra geografia, on debatem qüestions relacionades amb aquesta professió. També celebrem anualment un aplec, en què tots els nostres voluntaris i les seves famílies poden participar en activitats tan diverses com un dinar de germanor, una visita cultural a la població escollida per a l'ocasió i algun tipus de competició esportiva." Des de l'entitat, també es mantenen contactes amb associacions de bombers voluntaris de tot el món a fi d'aprendre de tothom: "Ens vam dirigir també al cos de bombers de la ciutat de Nova York per solidaritzar-nos amb el seu dolor després de perdre centenars dels seus membres en acte de servei en l'esfondrament de les Torres Bessones, l'onze de setembre de 2001."

Malgrat que a Joan Roma, Jordi Martínez i Ramon Guinjoan els agrada dir que el cos de bombers voluntaris té més mitjans que els actuals, tots els catalans podem sentir-nos orgullosos d'aquest col·lectiu que treballa de forma altruista per a tots nosaltres.



**“Mentre que a Suïssa
tenen un bomber
voluntari per cada 35
habitants, a Alemanya
un per cada 57,
i a Portugal,
un per cada 250,
a Catalunya en tenim
un per cada 3.000”**

**Ramon Guinjoan Barons, Jordi Martínez Planas
i Joan Roma Salvó - Martorell (Baix Llobregat)**